

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. дпн Милен Замфиров Замфиров

катедра по специална педагогика и логопедия на ФНОИ

при СУ „Свети Климент Охридски“

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен
„доктор“

в област на висше образование: Педагогически науки

професионално направление: 1.2. Педагогика

докторска програма: Специална педагогика на английски език

Автор: Йоанна Метакса

Тема: Социални и училищни постижения на интегрираните ученици с лека степен на интелектуална недостатъчност от средна училищна възраст

Научен ръководител: доц. д-р Неда Балканска

Кратки данни за докторантурата

Йоанна Метакса е зачислена в докторантура редовна форма на обучение срещу заплащане специалност 1.2 Педагогика (Специална педагогика) на английски език.

След успешно положените изпити по докторантски минимум по специалността, докторантски минимум по западен език и изискуемите по учебен план задължително-избираеми докторантски курсове, избираеми докторантски курсове и публикации, Йоанна Метакса има покрити необходимите 180 кредита, с което е отчислена с право на защита.

I Характеристика и оценка на дисертационния труд

Интегрирането на ученици с умствена изостаналост в последните години е особено активна тема на проучване и изследване не само в България, но и очевидно в Гърция. Затова специалистите в областта непрекъснато търсят все по-ефективни методи за интегрирането на учениците с умствена изостаналост в общообразователните училища. В този смисъл разработката е актуална.

Дисертационния труд е разработен върху три глави от общо 221 страници с приложенията. Главите са балансирани като обем. Използваната литература е от 311 източника, от които 252 на английски език, 55 на гръцки и 4 интернет източника. Изследванията са онагледени чрез 40 таблици и 10 графики.

Дисертационният труд има за цел да проучването на влиянието на социалното взаимодействие на ученици с лека умствена изостаналост с техните връстници и учители и дали има някаква разлика след прилагането на програма за интервенция.

В първа глава - Умствена изостаналост и образование – се прави анализ умствената изостаналост, описва се взаимодействието между социалния и академичния статус на лицата с лека умствена изостаналост (ЛУИ), разглеждат се особеностите на приобщаването на учениците с ЛУИ в прогимназиалната и гимназиална степен в Гърция.

Втора главна посока на проучването е изследването на гледните точки и нагласи на учителите спрямо социалното и академичното положение на учениците в гимназията с ЛУИ, както и факторите, които влияят на социалното и академичното положение на тези ученици.

Във втора глава –Дизайн на изследването – са изведени постановката на изследването, целта, задачите и хипотезите, метод, контингент и процедура на изследването. Програмата за образователна интервенция включва 27 дейности.

В трета глава – Анализ на данните – е направен опит за анализ на резултатите от проведения експеримент, като данните са интерпретирани количествено и качествено.

Публикациите са три и са доклади, изнесени на две конференции в България - Есенни докторски четения ФНПП, София, 2016 г. и Обща докторантска конференция „Млади изследователи“, София, 2018 г.

Публикациите отразяват проучванията и резултатите от дисертацията.

Посочената литература – 311 източника – е в достатъчен обем и актуална.

II Автореферат

Авторефератът достоверно пресъздава най-съществените моменти от дисертационния труд.

III Критични бележки и препоръки:

Хипотезите са 3 на брой, но само част от тях кореспондират с целта. Например и трите хипотези са свързани с учениците с ЛУИ- постижения, взаимодействия с други области и пр., но половината от изследването е посветено на проучването на нагласи на учители. А хипотеза с такова проучване липсва.

За мен остава неясно защо Й. Метакса е изследвала едва 8 ученика, а изследваните учители са 55 и по какъв начин това ще и позволи да постигне поставените си цели в изследването.

Не става ясно как и защо учениците от изследваната група са класифицирани в интервала от 55 до 75 и защо Й. Метакса твърди, че този интервал е характерен за ученици с ЛУИ? Общоприетите норми сочат, че учениците с лека умствена изостаналост са с нива 50-69 IQ.

IV Въпроси

1. Защо след като измерва количеството на елементите (фрази, думи и параграфи) и ги класифицира в категории, т.е. направила е рангово скалирана променлива, докторантката не използва коефициента на рангова корелация на Спирмън, а използва коефициента на корелация на Пирсън, изискващ променливите да бъдат измервани в метрична скала?

2. Каква е разликата в скалите, използвана от Международната класификация на болестите и тази при Теста за изследване на интелекта на Векслер по отношение на нивата на умствена изостаналост? Защо докторантката твърди, че лице в интервала от 55 до 75 е с лека умствена изостаналост?

Заклучение

Дисертационният труд на Йоанна Метакса на тема: „Социални и училищни постижения на интегрираните ученици с лека степен на интелектуална недостатъчност от средна училищна възраст“ съдържа научни постановки и научно-приложни резултати, които представляват принос за науката и отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в

Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на СУ „Св. Климент Охридски“.

Дисертацията на Йоанна Метакса е добре реализиран научен труд. Качествата му показват, че докторантът владее методологията на научните изследвания.

Въз основа на всичко изложено по-горе, давам своята положителна оценка за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, публикации, постигнатите резултати и приноси и предлагам на уважаемото научно жури да присъди образователната и научна степен “доктор” на Йоанна Метакса по професионално направление 1.2. Педагогика (Специална педагогика).

26 август, 2019 г.

доц. дпн Милен Замфиров

София

/...../